

Espoon ympäristöyhdistys
Villa Apteekki,
Pappilantie 5, 02770 Espoo

**Espoon kaupunkisuunnittelulautakunta/
Kaupungin kirjaamo
PL 1
02070 ESPOON KAUPUNKI**

ASIA: Muistutus Latokaskenniityn (432100) asemakaavaehdotuksesta

Espoon ympäristöyhdistys on perehtynyt nähtävillä oleviin aineistoihin ja lausuu niistä luontoarvojen ja niiden huomioinnin osalta seuraavaa.

Alueelle on tehty yhdistyksen kaavaryhmän toimesta 14.5.2017 maastokatselmus, jonka aineistoja on hyödynnetty tämän mielipiteen valmistelussa.

Kaava-alueen merkityksestä ekologisen verkoston osana

Kaavan toteutuksessa tulee huolehtia siitä, että Espoon Keskuspuiston ja Eestinkallion luontoalueen välinen ekologinen yhteys turvataan riittävässä laajuudessa. Tämä edellyttää toisaalta nykyisten metsäalueiden nykyistä laajempaa säilyttämistä, toisaalta osa metsäyhteyksiä pahemmin katkovista avoimista alueista tulee saada metsittämisen kohteeksi. Nykyisessä kaavassa asiaa on lähestytty lähinnä liito-oravan näkökulmasta, mikä on johtanut muun metsälajiston kannalta selvästikin riittämättömään ratkaisuun. Kaavaehdotus ei myöskään turvaa sitä, että ekologisella yhteydellä säilyisi rakenteeltaan luonnontilaisen kaltaisia tai lahoppuustoisia metsiköitä, mikä sekin heikentää yhteyden toimivuutta.

Kaava-alueen heikosti tunnistetuista ja/tai huomioituista luontoarvoista

Kaava-alueella on kaupungin 2014 toteuttamista metsänhakuista huolimatta säilynyt joukko puustoltaan luonnontilaisen kaltaisia ja osin melko lahoppuustoisia lehtometsiä. Näistä tärkeimpiä ovat Laidunkumpu, esitetyn Laidunmaankaaren ympäristön maatalousmaille kehittynyt melko laaja ja monipuolinen (mm. lahoppuuta) kulttuurilehto sekä Laidunmaankaaren päässä sijaitseva niin ikään monipuolinen lehtomäki. Näistä vain Laidunkumpu on tunnistettu luontoselvityksessä arvokkaaksi (kaavamääräykset eivät tosin arvojen osalta ole riittäviä), loput alueista on esitetty rakennettavaksi.

Muutosesitykset

1) Laidunkummun metsäsaarekkeen osalta kaavamääräystä on syytä täydentää siten, että siinä edellytetään liito-oravan lisäksi myös kyseisen arvokkaan lehtomäen metsäarvojen laajempaa säilyttämistä. Mäki täyttää melko lahoppuustoisena METSO I-luokan lehdon kriteerit ja merkittävää lisäarvoa antaa luonnontilaisen kaltainen puusto sekä järeän haavan runsaus. Käytännössä kyseessä on melko edustava keskiravinteisten tuoreiden lehtojen edustaja. Nämä on luontotyyppinä luokiteltu vaarantuneiksi.

2) Rakentamista on syytä olennaisesti vähentää varausten 30105 ja 30108 osalta. Kyseiset maatalousmaalle luontaisesti kehittyneet, puustoltaan monipuoliset lehtipuuvallaiset kulttuurilehdot ovat paikoin jo hyvin lahoppuustoisia ja täyttävät lehtoina lahoppuun määrästä riippuen luokan I tai luokan II METSO-lehdon kriteerit. Alueen poikki kulkee myös tärkeä metsäekologinen yhteys Eestinkalliolta Keskuspuiston suuntaan, mikä yksin jo antaa perusteet poistaa etenkin metsäalueen pohjoisreunan (= Laidunmaanraitin pohjoispuoli) esitetty rakentaminen.

3) Laidunmaanraitin päässä sijaitsevan metsämäen (varaus 30106) rakentamisesta on syytä luopua. Kyseessä on puustoltaan monipuolinen lehtipuuvaltainen lehtomäki, jonka alueella lahoaa paikoin melko paljon lahoppuuta. Mäki on paikoin melko lahoppuustoinen (METSO I osin, METSO II vähemmän lahoppuuta sisältävältä osalta) ja se edustaa myös luontotyyppinä vaarantuneiksi luokiteltuja keskiravinteisia tuoreita lehtoja. Alue on myös kehittymässä liito-oravalle soveliaaksi ja laji käyttänee metsää jo nyt ainakin liikkumiseen.

4) Metsäekologinen yhteys tulee toteuttaa Nöykkiöntien länsipuolella nykyistä leveämpänä. Parhaiten tavoite toteutunee poistamalla rakentamista voimalinjan eteläpuoliselta osalta (varaukset 46081 ja 46080).

Muuta

Kaupungin alueen länsiosassa 2014, eli kesken kaavan valmistelun, suorittamien harvennusten ja pienpuuston käsittelyjen metsien luontoarvoja muun muassa liito-oravan näkökulmasta heikentävät vaikutukset on dokumentoitu Latokaskenniityn länsiosan luontoselvityksessä (Enviro 2015). On toivottavaa, että kaupunki jatkossa jättää tällaiset, myös virkistys- ja maisema-arvoja heikentävät hakkuut toteuttamatta liito-oraville tärkeissä metsissä sekä alueilla, joiden kaavoitus on käynnissä.

Espoon teettämien kaavojen luontoselvitysten toistuva helmasynti on Etelä-Suomen metsäluonnon monimuotoisuusohjelman (METSO) yhteydessä suojelua vaativiksi todettujen arvokkaiden lehtojen puutteellinen tunnistaminen. Ongelma koskee erityisesti maatalousmaille kehittyneitä puustoltaan monipuolisia ja lahoppuustoisia lehtoja, mutta myös osa ns. metsälehdöistä luokitellaan toistuvasti kangasmetsiksi. Olisi toivottavaa, että Espoon kaupunki jatkossa edellyttäisi konsulteilta laadukkaampaa työtä ja sitä, että tehdyissä luontoselvityksissä tunnistettaisiin kaikki olennaiset luokkien I ja II METSO-lehdot (ja toki myös muut METSO-elinympäristöt). Tämä auttaisi nykyistä olennaisesti paremmin tunnistamaan muun muassa metsäluonnon arvokkaat ja monipuoliset kohteet, joilla on muun muassa merkitystä lahoppuulajiston kannalta (joita 25 % Suomen metsälajeista eli noin 5000 kpl).

Espoossa 18.5.2017,

Espoon ympäristöyhdistys ry.

Virpi Sahi
puheenjohtaja

Pirjo Itkonen
varapuheenjohtaja

LIITE

Liite. Kaava-alueelta 14.5.2017 maastokäynnillä nopeasti tehdyt havainnot liito-oravan liikkumisesta